

KUNST FOR LIVET er et samarbejde mellem Urbanskolen, Dagtilbud Midt- og Østerbyen, Pædagoguddannelsen på UC Syd, pædagog og kunstformidler Diana Boholm og Esbjerg Kunstmuseum. Indsatsen følges af forsker Benedikte Kudahl, Københavns Universitet.

KUNST FOR LIVET har modtaget afgørende støtte fra

LauritzenFonden⁺

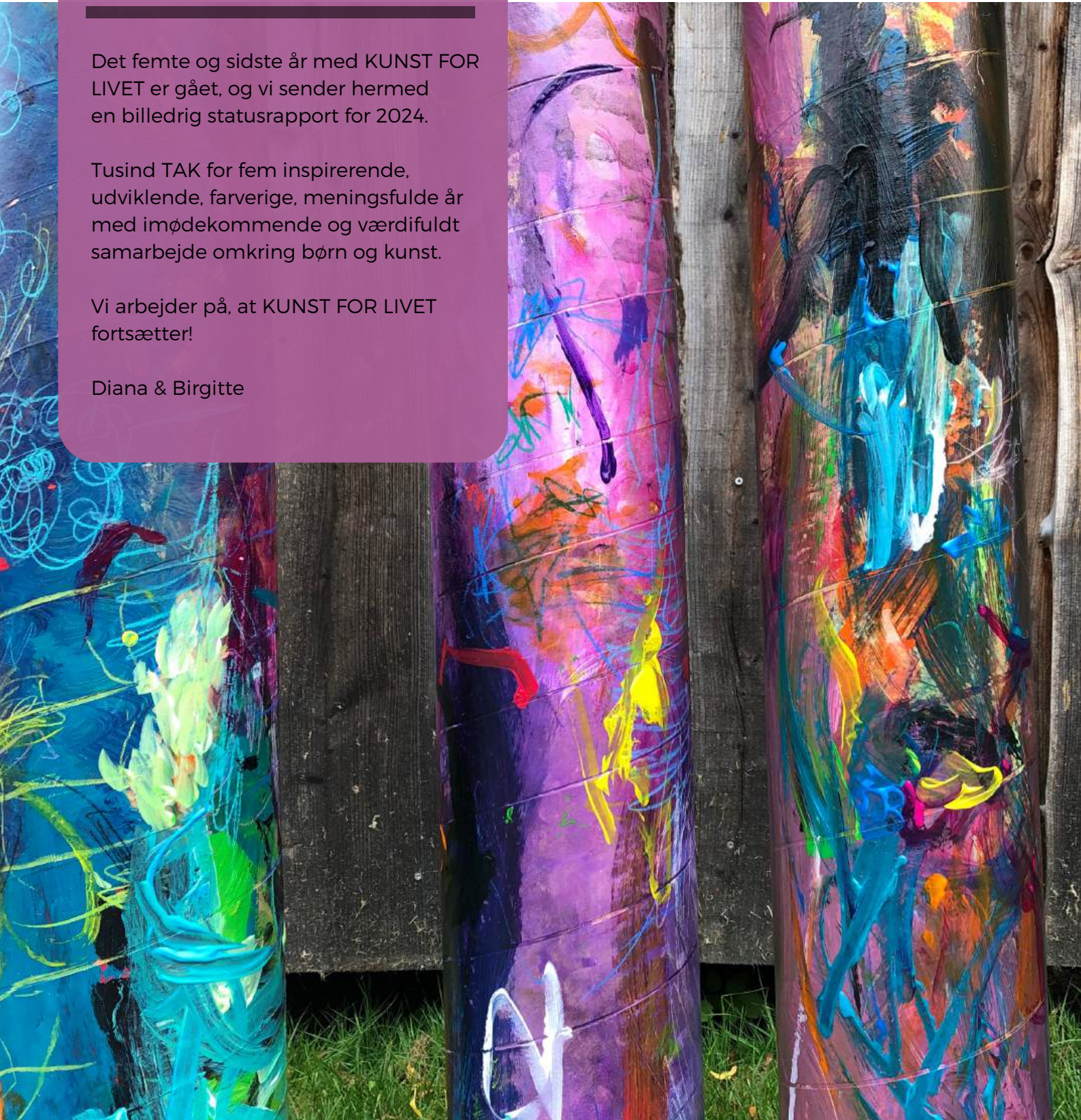
KUNST FOR LIVET

Det femte og sidste år med KUNST FOR LIVET er gået, og vi sender hermed en billedrig statusrapport for 2024.

Tusind TAK for fem inspirerende, udviklende, farverige, meningsfulde år med imødekommende og værdifuldt samarbejde omkring børn og kunst.

Vi arbejder på, at KUNST FOR LIVET fortsætter!

Diana & Birgitte

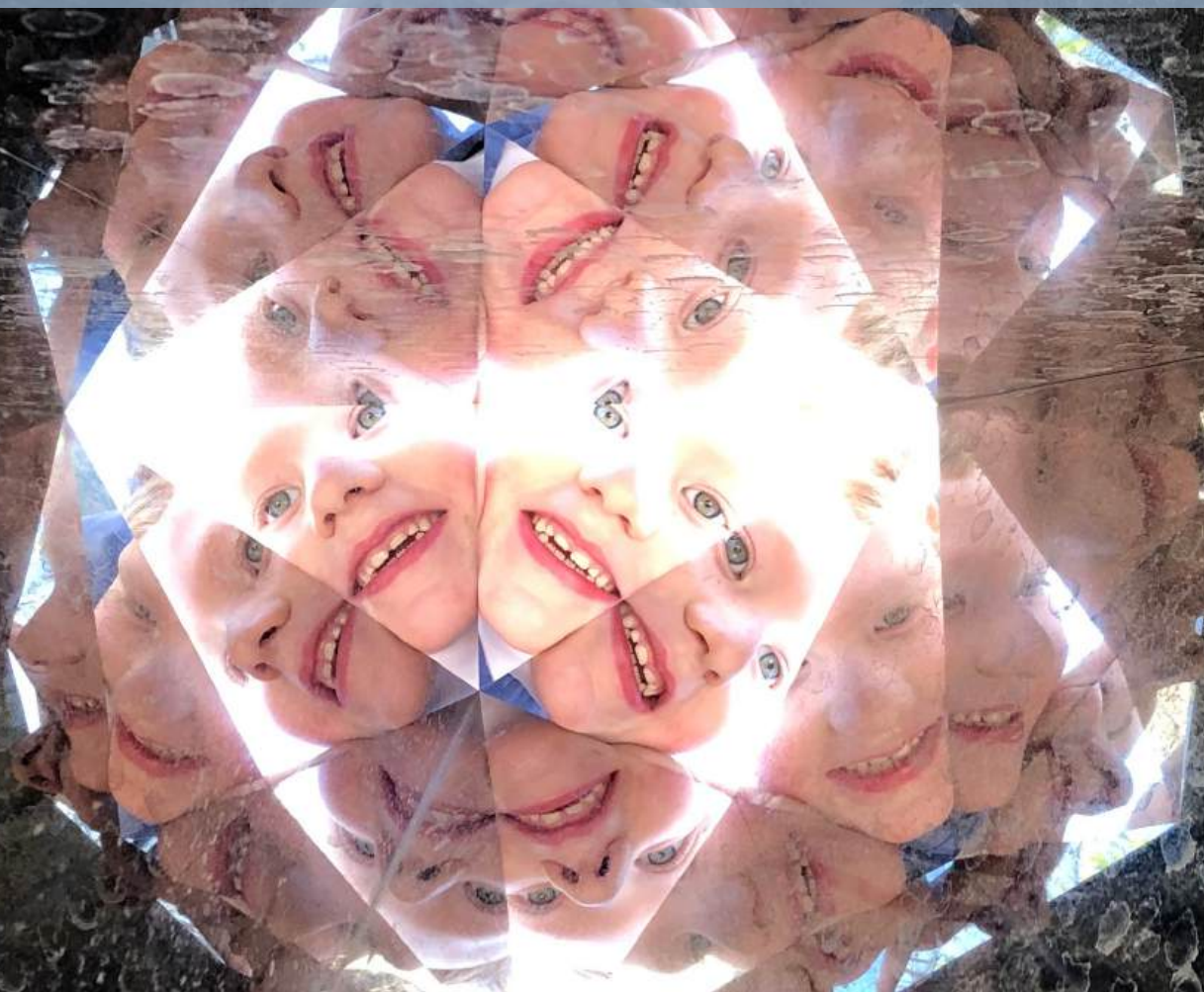
Grundtanken i indsatsen er fortsat, at kunsten og kunstmuseet bliver en naturlig del af børnenes erfaringsverden og hverdag. At de får udfordret deres måde at se og tænke på, og at de selv får mulighed for at eksperimentere og prøve kræfter med forskellige materialer. At de i kunsten henter stof til leg og udforskning – både tankemæssigt og praktisk. Ideelt får det betydning for børnenes trivsel, livslyst og åbenhed over for verden.

Vores følgeforsker Benedikte Kudahl beskriver det rum, der opstår i *Kunst for livet* således: *Her er en stemning af frihed, en rolig stemning. Her kan ikke gøres noget forkert, og dermed kan man optræde modigt. Børn stortrives i dette rum. Det, de gør, det, de er og det, de kan, er ikke forkert, men derimod noget værd i sig selv.*

Fokusgruppen går nu i skole, og deres lærere fortæller, at de møder børn med stor nysgerrighed og stort mod. Børn som er stolte af deres store kendskab til kunstmuseet. Selv møder vi børnehavebørn, der kan huske, at de var på kunstmuseum i vuggestuen. Vi møder glæde, imødekommenhed, idéudveksling og stor velvilje fra alle voksne, og vi har været nødsagede til at købe en ny kuffert som afløser for den første!

For os er det tydelige tegn på, at indsatsen udfolder sig særdeles hensigtsmæssigt og har afgørende betydning for børnene helt fra vuggestue til 0. klasse.

Vi drømmer om, at KUNST FOR LIVET videreudvikles og fortsat skal være en del af børnenes liv også efter 0. klasse.

VUGGESTUER

Sammen med vuggestuerne er der fokus på sanselige oplevelser, opmærksomhed og nysgerrighed. I år har forløbene handlet særligt om 'stor, lille, rund, trille og det at kigge igennem'.

Alle grupper har været på museet for at se og sanse bl.a. Nina Saunders' *Pure Thought IV* og Ruth Campaus *The Well*. Der er en umiddelbar glæde under museumsbesøgene, og undervejs kommer der mange udbrud som *wow, iihhh* og *stor!*

Ude i institutionerne har børnene eksperimenteret med maling på store paprør og store og små hvide kugler, der både gav anledning til lege og vild farvesætning. Kufferten har bl.a. været pakket med maling i små bølter, brede pensler samt malerdragter, der øger gå-på-modet til at gå i gang. Der gives god plads til at eksperimentere, finde mod og gøre tingene i eget tempo og dermed opstår et rum med høj koncentration og nærvær.

En form som både børn og voksne sætter stor pris på.

– En morgen var et barn ked af det og ville ikke afleveres. Da jeg fortalte, at vi skulle på Kunstmuseet, hoppede barnet glad ned fra sin mor og stillede sig klar ved døren!

Pædagog i vuggestue

Anne Mette Holms model for arbejdet med helt små børn og samtidskunst fortæller meget om, hvordan samarbejdet med vuggestuer foregår.

NOGLE TANKER:

DET FLYDENDE

DET IKKE
ABSOLUTTE

DET SKER
LIGE NU

SAMMENHÆNGENE
HELE
TIDEN
FORSKELLIGE

BABY-ART

CONTEMPORARY-ART

HANDLINGEN
STYRER
AKTØREN

ARBEJDER
SIG FREM

DEFINERES
VED AT
UNDERSGØGE

KUNSTEN
ER IKKE
KUN
OBJEKTET

DIG OG MIG
OG HVAD DER
OPSTÅR
IMELLEM OS

RELATIONER
MED HINANDEN

TINGENE
FOREGÅR
OGSÅ
UDEN FOR
FOKUS.

FORMERNE SKABES,
NÅR VI ER I DEN
DYNAMISKE PROCES SAMMEN.

(AM)

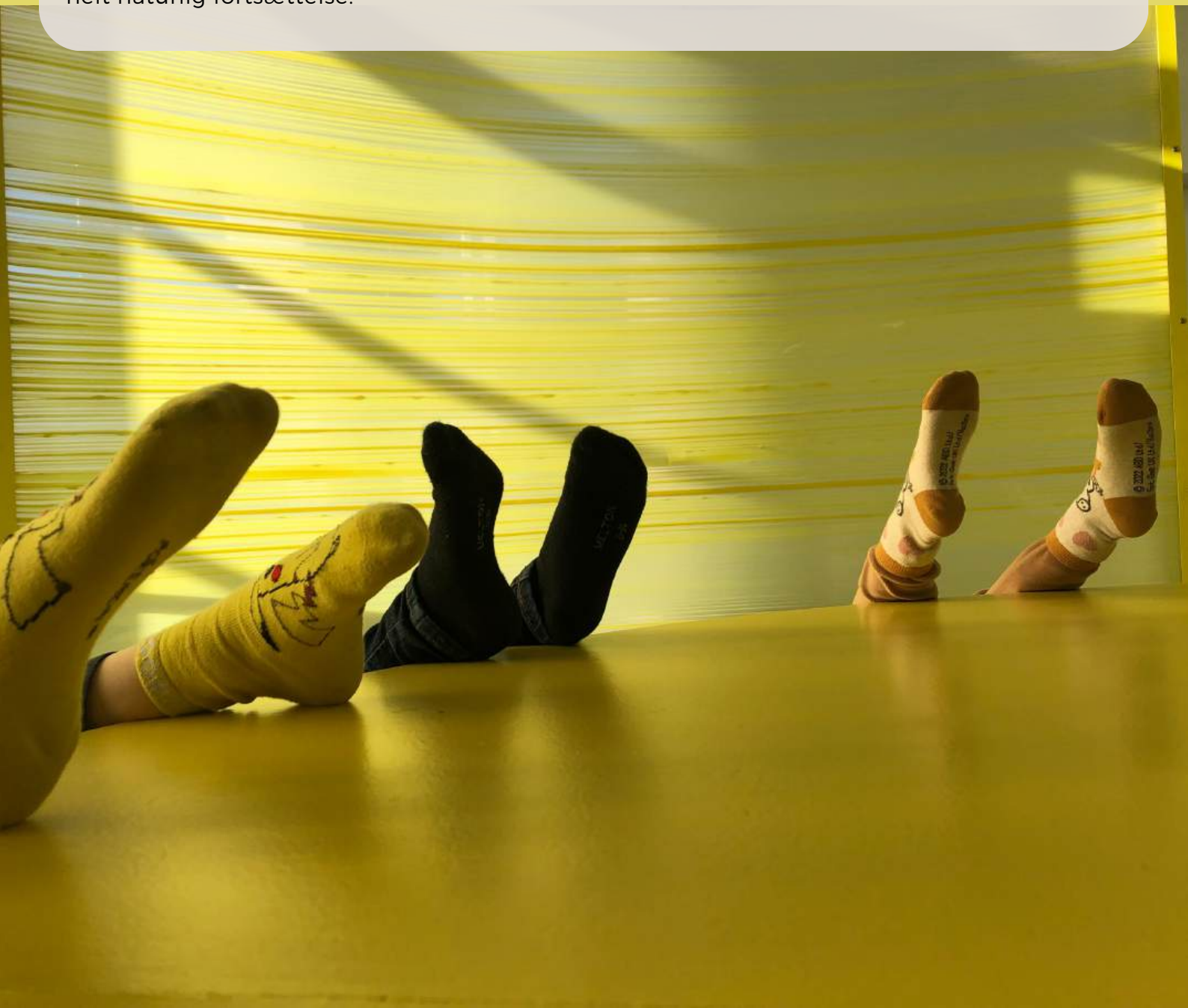
BØRNEHAVER

De store børnehavebørn kommer altid på museet flere gange. Her taler de om, hvad et kunstmuseum er, hvad kunst er, og hvad en udstilling er. For nogle er det et gensyn fra vuggestuen, for andre helt nyt.

I år har de bl.a. oplevet særudstillingen *Alt det som ikke er* med værker af Mathias Malling Mortensen. Ud fra udstillingens poetiske titel har de f.eks. talt om magi, enhjørninger, huller, fantasi og dem, man savner. De har oplevet, hvordan kunstværkerne kan virke som både tænke- og billedmaskiner.

Med inspiration fra tre forskellige kunstværker i museets samling har børnene over flere besøg skabt tre store fællesværker til børnehavens rum. De har arbejdet med skrammel-skulptur inspireret af Robert Jacobsen og portrætteret både sig selv og bamser, så der opstod forbindelse til *Bamseven*, som børnene kender fra indsatsen *Fri for mobberi*.

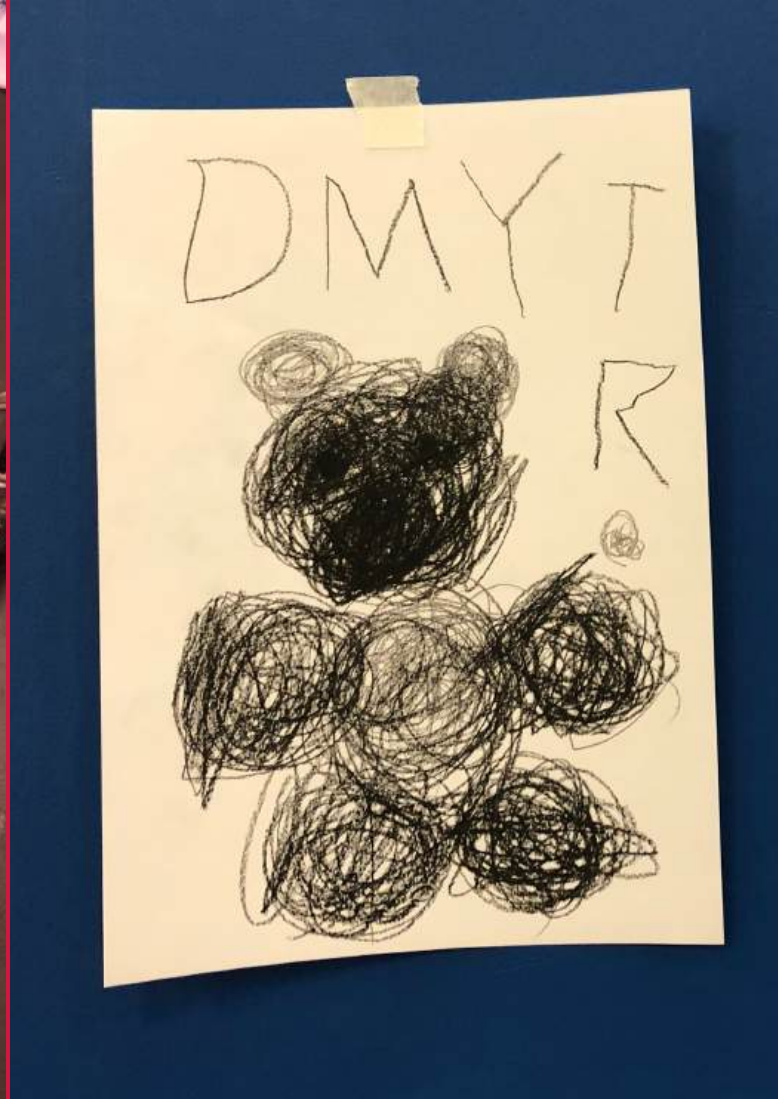
Alle børn får ved disse besøg en bred introduktion til kunst og til hele museet. Og hvis *Kunst for livet* får mulighed for at fortsætte, vil børnene møde museet igen i førskolen og opleve en helt naturlig fortsættelse.

FANTASI

De store plakater er synlige i institutionen og skaber en stærk forbindelse til museet. De gør børnene stolte og giver dem også en oplagt mulighed for at fortælle deres familier om kunstoplevelserne, når de bliver afleveret eller hentet.

Pædagog i dagtilbud

FOKUSGRUPPEN

Fokusgruppen er nu blevet fulgt fra vuggestue til O. klasse, og Benedikte Kudahl arbejder på en artikel på baggrund af sine observationer gennem fem år. Sammen med gruppen lavede Diana et 'håndfast aftryk' som afslutning og sammen kiggede de i logbogen for deres oplevelser. Det blev en skøn snak om, hvor mange sjove ting, de har eksperimenteret med, hvor godt de nu kender kunstmuseet og at de føler sig heldige. Ved årets førskolefernisering deltog fokusgruppens forældre og familier, som også kunne fortælle, hvordan kunstoplevelserne i årenes løb har givet anledning til mange nye snakke og forsøg hjemme. Lærerne i børnenes O. klasse bemærker, at det er nysgerrige børn med stort gå-på-mod og stolthed.

FØRSKOLER

I år mødte Diana alle børnegrupper fra de tre skolematrikler fire gange både på skolen og museet.

Foran Ejler Billes maleri *Dyr i forskellige rum* har børnene talt om deres iagttagelser, lyttet til et digt skrevet til værket og oplevet, hvordan forfatteren leger med sproget og skriver om det samme som de ser! Oplevelsen var udgangspunkt for at lave sjove ordlaver, der udklækkedes som unikke sommerfugle.

De har været i særudstillingen SAMMENHÆNGE og ladet Jaq Chartiers maleri være inspiration til vilde farveeksperimenter. Sirous Namasis relief *Metropolis* gav anledning til leg med hulahopringe, interessante snakke om tid og rum og cirkeltryk i bevægelser omkring billedets centrum. Tilsammen blev det et imponerende fællesværk på tværs af de tre skoler.

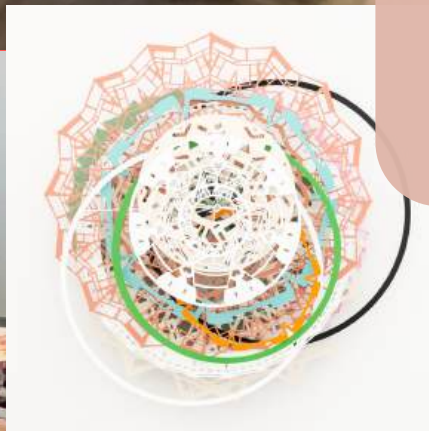
De har oplevet Olafur Eliassons *The curious museum wall* og oplevet de svimlende kalejdoskoper fra begge sider. Børnene byggede deres egne kalejdoskoper og som en meget meningsfuld afslutning fik de derigennem et helt nyt blik på kunsten og på hinanden.

Ser du ikke en gul fugl
Så måske en rød fugl i skjul
en i-skjul-fugl
en gøgefugl
en fugleøgle og spøgeugle
de hule næb og tidløse fugle
de benløse flyveruter
en trekant med poter
kugle ur og kegler
kløer og negle
dyr i rum og farver i spejle

Lasse Thorning Jægers digt til
Ejler Billes maleri *Dyr i forskellige rum*

Traditionen tro var børn og familier fra alle tre skoler inviteret til fælles førskolefernisering i juni. Børnene havde særligt set frem til at kunne få deres kalejdoskoper i hænderne igen og gå på nye opdagelser i museet sammen med deres forældre og søskende. Denne gang mødte vi også fokusgruppens forældre og fik mange gode historier med på vejen. Gruppen er sammensat af børn fra vidt forskellige familier, men fælles er at *alle* melder positivt tilbage om, hvor optagede og begejstrede børnene har været.

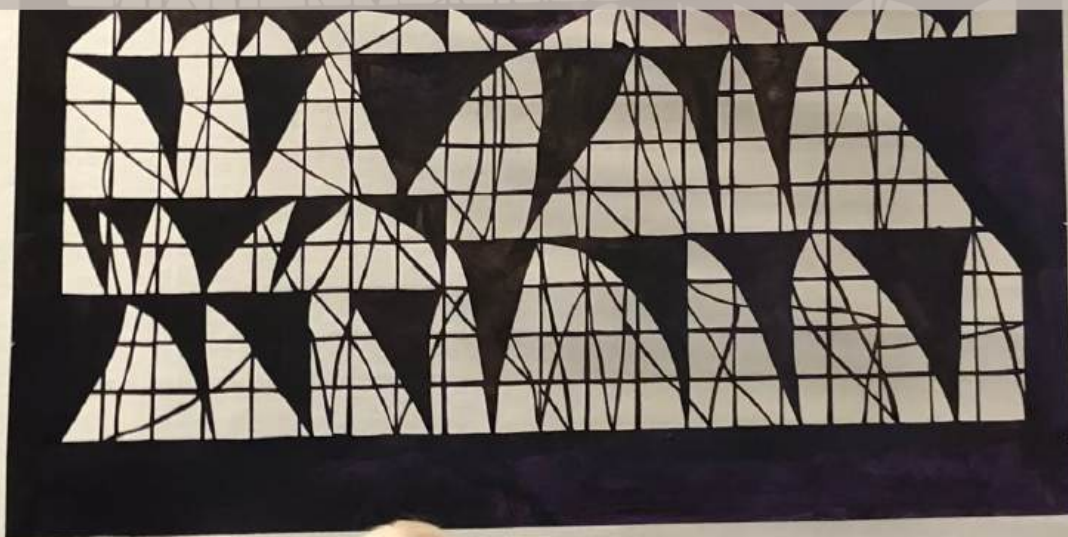

0. KLASSER

0. klasserne har altid museet i frisk erindring fra førskolesamarbejdet, og gensynsglæden er stor! Det samme er overraskelsen, når de oplever, at museet har forandret sig i kraft den nye særudstilling. 0. klasserne har i år været rundt i Mathias Malling Mortensens udstilling *Alt det som ikke er* og oplevet hvordan huller, former, lag og skygger kan sætte gang i forestillingsevnen og inspirationen.

Ligesom Mathias har arvet særligt farvesat papir af sin farfar Richard Mortensen, har børnene farvelagt deres eget papir og givet det videre til en klassekammerat til nye klip og collager. De har været på jagt efter nye former, der ikke bare er de velkendte geometriske, klippet dem og afprøvet, hvordan man får nye billeder, hver gang man kombinerer sine udklip på nye måder.

En pædagogisk leder i skoleregi fortæller, hvordan hun oplever at alle børn for alvor kommer på lige fod i disse forløb. Og at fordybelsen finder vej også til dem, der almindeligvis ikke har helt ro på. Det er det, vi gerne vil udvikle, så det fremover fortsætter ind på 1., 2. og 3. klasses trin.

- Jeg kommer virkelig_til at savne de her timer!

Pædagogstuderende om valgfagsundervisningen på museet

PÆDAGOGSTUDERENDE

For de to hold af pædagogstuderende på valgfaget *Kreative Udtryksformer* er så meget af undervisningen som muligt rykket ind på museet. De studerende udtrykker, at det er meget værdifuldt at gå dialog med kunsten og udveksle tanker om den, fordybe sig processer og materialer og diskutere på nye betingelser, hvordan man kan gribe kreative processer an. Et kendskab og en tankegang de bærer med sig ud i arbejdslivet. Det ene hold havde aftaler om at arbejde drypvis ude i forskellige daginstitutioner sideløbende med valgfaget, så undervisningen også tog form som konkret sparring og inspiration.

Begge hold afsluttede faget med en modig performance med udgangspunkt i kunsten – det ene hold i museets rum, det andet i UC Syds lokaler.

I vores videre arbejde bliver det ikke muligt at bevare samarbejdet omkring valgfaget. Vi er i gang med at undersøge nye veje, så vi fortsat kan lade *Kunst for livet* spille en væsentlig rolle i regi af UC Syd.

I 2024 var *Kunst for livet* også....

- En del af Platformens Eid-festival med en festvifte-workshop.
- En del af KLAP-festival gennem sparring omkring forløb i dagtilbud og besøg af internationale teaterfolk, der hørte om indsatsen og legede med.
- En del af Den Ny Operas Børnedag under operafestivalen i august med et stort drop-in værksted.
- En del af Esbjerg Kommunes borgerinddragende workshop omkring den nye Esbjerg Bypark.
- Et oplæg på Skoletjenestenets temadag om kunstpædagogik.
- Et oplæg på Esbjerg Kunstforenings generalforsamling.

Tusind tak for muligheden.

Og et optimistisk **på gensyn!**

KUNST FOR LIVET